

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی اتاق عمل
طرح درس بالینی (Course plan)

شماره درس: 514246

دروس پیش نیاز: تکنولوژی جراحی های فک و صورت

نیمسال تحصیلی: اول 1405-1406

محل کارآموزی: طبق برنامه گروه

شماره تماس: 03137927502

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه اول - شماره اتاق 149 (طبق برنامه حضورنصب شده پشت درب)

Email: F.Moshtaghi@nm.mui.ac.ir

عنوان درس: کارآموزی در عرصه فک و صورت

نوع و تعداد واحد: کارآموزی - ۱ واحد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم 7 کارشناسی اتاق عمل

زمان کارآموزی: شنبه الی چهارشنبه طبق برنامه گروه

مسئول درس: خانم فاطمه مشتاقی

اساتید درس: اساتید گروه اتاق عمل طبق برنامه

شرح درس:

طی این کارآموزی دانشجویان مهارت های بالینی مربوط به بیماری های فک و صورت را شناخته و با حضور فعالانه با اعمال جراحی مربوط به این حیطه و مراقبت های قبل و بعد از عمل آنها آشنا خواهد شد.

هدف کلی:

- آشنایی با کلیات تکنیک های جراحی های فک و صورت
- ارتقاء سطح دانش، نگرش و مهارت دانشجویان و انجام وظایف حرفه ای

اهداف رفتاری:

- دانشجو پس از پایان این کارآموزی قادر است:
1. اصول آسپتیک را رعایت نماید.
 2. در شروع شیفت اتاق را آماده و تجهیز نماید.
 3. وسایل مورد نیاز برای پروسیجر را تهیه نماید.
 4. بیمار را پذیرش نموده و به اتاق عمل انتقال دهد.
 5. بیمار را با پوزیشن صحیح بر روی تخت قرار دهد.
 6. در صورت لزوم پد کوتر را در محل مناسب قرار دهد.
 7. در انجام پرپ اولیه و ثانویه (نقش فرد سیار و اسکراب) همکاری کند.

8. فیلد استریل را در نقش فرد سیار آماده نماید.
9. در درپ اثاثیه و درپ بیمار در نقش فرد اسکراب و سیار همکاری کند.
10. وسایل و بسته های استریل را به روش صحیح باز نماید.
11. بطری ها را به روش صحیح باز نماید.
12. کتترها، درنھا و سیستمهای جمع آوری را آماده نماید.
13. پس از اسکراب دست به روش صحیح، گان و دستکش را به روش استریل بپوشد.
14. به اعضا تیم جراحی به روش صحیح گان و دستکش بپوشاند.
15. فیلد استریل را در نقش فرد اسکراب آماده نماید.
16. چیدمان میز جراحی را انجام دهد.
17. پروسیجر را شروع نموده و اکسپوژر را انجام دهد.
18. وسایل جراحی و لوازم و تجهیزات را به کار گیرد.
19. از نمونه های بافتی و مایع مراقبت لازم را به عمل آورد.
20. بخیه زدن را به روش صحیح انجام دهد.
21. شمارش گازها، سوزنھا و وسایل را انجام دهد.
22. پانسمان زخم را انجام دهد.
23. اصول آسپتیک را در حین عمل رعایت نماید.
24. مراقبت از بیمار در خاتمه عمل جراحی را به روش صحیح انجام دهد.
25. در نقش فرد اسکراب در هموستاز همکاری می کند.
26. ثبت را به روش صحیح انجام دهد.
27. در فرآیند یاددهی -یادگیری مشوق دوستان خود باشد.
28. در انجام پروسیجرھا مطابق استانداردهای علمی و حرفه ای عمل کند.
29. نسبت به همدلی، شفقت، تعهد به ایمنی و بهزیستی بیمار نگرش مسئولانه نشان دهد.
30. رفتار اخلاقی، مسئولیتهای قانونی و پایبندی به استانداردهای حرفه ای را رعایت نماید.
31. مهارتهای ارتباطی و بین فردی مانند ارتباط با بیمار، خانواده، پرستار، پزشک را تقویت نماید.
32. عملکرد مبتنی بر شواهد را از طریق مطالعه مقالات جدید در ارتباط با مراقبت از بیمار متناسب با موضوع کارآموزی ارتقاء دهد.
33. رهبری و مدیریت را از طریق رهبری گروه و مدیریت منابع تمرین کند.

شیوه کارآموزی:

این کارآموزی طبق برنامه گروه اتاق عمل در بیمارستان های منتخب تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ارائه می گردد و از روش های Demonstration و Role modeling و ... بر حسب نیاز استفاده می گردد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

- در صورت عدم تکمیل به موقع کارنامه عملکرد بالینی الکترونیک، نمره ناتمام یا گزارش نشده گزارش می‌شود و به ازای مدت زمان تاخیر در تکمیل لاگ بوک، استاد مربوطه می‌تواند حتی پس از تکمیل لاگ بوک نیز از دانشجو نمره کسر کند.
- زمان تحویل تکالیف حداکثر تا پایان آخرین جلسه کارآموزی.
- در صورتی که تکالیف با تأخیر در اختیار مدرس قرار گیرد، نمره ای به آن تعلق نمی‌گیرد.

تکالیف:

- ارائه یک کنفرانس مرتبط با یکی از موضوعات اعمال جراحی فک و صورت
- ثبت روزانه اعمال جراحی شرکت شده توسط دانشجو (ذکر نام بیمار، تشخیص، نام عمل جراحی، نقش دانشجو و تاریخ فعالیت) با تاییده پرسنل اتاق عمل (مهر و امضاء پرسنل)

جدول ارزشیابی و بارم مربوطه

نمره	روش‌های پیشنهادی ارزشیابی	مؤلفه‌های اصلی	حیطه ارزشیابی
5 نمره	چک‌لیست مهارت یا DOPS، بازخورد از مسئول و همکاران اتاق عمل: 4 نمره بررسی فعالیت‌های بالینی ثبت‌شده (مانند لاگ‌بوک): 1 نمره	انجام صحیح مهارت‌های مورد انتظار دوره، رعایت استانداردهای انجام کار، ایمنی بیمار، کنترل عفونت، استفاده صحیح از تجهیزات، دقت و تسلط در اجرای مهارت‌ها در اتاق عمل فک و صورت	۱. مهارت‌های عملی بالینی
7 نمره	مشاهده مستقیم استاد، فرم ارزشیابی عملکرد بالینی، بازخورد از مسئول و همکاران اتاق عمل: 5 نمره بررسی فعالیت‌های بالینی ثبت‌شده (مانند لاگ‌بوک): 1 نمره ثبت روزانه اعمال جراحی: 1 نمره	ارزیابی جامع، شناسایی مشکلات و اولویت‌بندی نیازهای بیمار پذیرش شده در اتاق عمل فک و صورت، برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت از بیمار تحت جراحی، ارزشیابی پیامدهای مراقبتی، تصمیم‌گیری و قضاوت بالینی در هنگام انجام اعمال جراحی بر روی بیمار	۲. عملکرد بالینی
4 نمره	ارائه ی کنفرانس: 1 نمره گزارشات اعمال جراحی مبتنی بر مورد (Case-based): ۱ نمره آزمون پایان کارآموزی (ارزشیابی نهایی): 2 نمره	دانش مرتبط با مراقبت، ارتباط دانش نظری مرتبط با اعمال جراحی فک و صورت با اقدامات بالینی در هنگام انجام اعمال جراحی، تحلیل شرایط بیمار، حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد	۳. دانش و استدلال بالینی
4 نمره	مشاهده مستمر استاد، بازخورد و ارزیابی رفتار حرفه‌ای و ارزشیابی عمومی: 2 نمره حضور و غیاب: 2 نمره	مسئولیت‌پذیری، ارتباط حرفه‌ای با بیمار و تیم درمان شامل پرسنل اتاق عمل، جراحان، پرسنل بیهوشی و ...، رعایت حقوق بیمار، محرمانگی، پاسخگویی، کار تیمی و رفتار حرفه‌ای	۴. حرفه‌ای‌گری و اخلاق حرفه‌ای
۲۰ نمره			جمع کل

سیاست ها و قوانین دوره:

- رعایت آیین نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت 7:30 در اتاق عمل حضور یافته و تا ساعت 13:30 حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل اتاق عمل بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از بخش اتاق عمل بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.
- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.
- دانشجویان موظف‌اند فعالیت‌های بالینی خود را در همان روز کارآموزی و به اسم مربی مربوطه و حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی در سامانه طبیب به نشانی eportfolio.mui.ac.ir ثبت نمایند (قسمت ثبت تجارب بالینی در اتاق عمل (فک و صورت) و قسمت اتاق عمل فک و صورت).
- در صورت نیاز به برگزاری راند آموزشی/ بالینی، حداکثر یک ساعت، ترجیحاً در ابتدا یا انتهای روز کارآموزی، به این فعالیت اختصاص می‌یابد و بخش عمده زمان کارآموزی به فعالیت‌های بالینی و یادگیری در محیط بالین اختصاص داده می‌شود.
- در صورت اعتراض به نمره حداکثر تا ۳ روز بعد از اعلام نمره، دانشجو می‌تواند اعتراض کند.

شرح وظایف فراگیران:

فراگیران موظف‌اند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:

- ✓ حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- ✓ اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- ✓ در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان بخش، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- ✓ در فعالیت‌های بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیت‌های آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.
- ✓ همکاری و ارتباط مناسب با تیم درمان، پرسنل و سایر دانشجویان داشته باشند.
- ✓ مشارکت در فعالیتهای علمی، پژوهشی و آموزشی (در صورت تمایل دانشجویان می‌توانند با راهنمایی مدرس هر گونه فعالیت جنبی مانند یافتن مقالات تحقیقاتی یا موردی در Internet، تحقیق و پژوهش و... انجام دهند) داشته باشند.

1. Nancymarie Phillips, Anita Hornacky. Berry & Kohn's Operating Room Technique, 15th ed. Mosby: 2024.
2. جان سی روتروک، مراقبت از بیمار در جراحی الکساندر، بخش 8، جراحی پلاستیک و ترمیمی، مترجم: لیلا ساداتی و همکاران، ویراست شانزدهم، 2019، جامعه نگر، تهران.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

1. تکنولوژی جراحی ent و فک و صورت، قسمت فک و صورت، لیلا ساداتی و همکاران، ویراست دوم، 1395، جامعه نگر، تهران.
2. ابزار جراحی برای پزشکان، رزیندت جراحی و دانشجویان اتاق عمل، ویراست سوم، رن نمیتز، ترجمه: لیلا ساداتی و احسان گلچینی، 1398، جامعه نگر، تهران.

اهداف رفتاری مورد انتظار در کارآموزی عرصه جراحی های فک و صورت

اهداف رفتاری	تاریخ
آشنایی با اهداف، اصول و مقررات، نحوه ارزشیابی، برنامه تقسیم وظایف، آشنایی با وظایف کلی دانشجوی، آشنایی با فضای فیزیکی اتاق عمل فک و صورت، مروری بر اصطلاحات اعمال جراحی های فک و صورت و تست های تشخیصی در جراحی فک و صورت.	روز اول
آشنایی با تجهیزات و ابزار اختصاصی جراحی فک و صورت، انواع پیچ و پلاک ها، اره ها، سرفرز ها و پروتز ها.	روز دوم
آشنایی با تکنیک های جراحی و اصول مراقبتی ترمیم شکستگی استخوانهای صورت (فک فوقانی و فک تحتانی).	روز سوم
آشنایی با تکنیک های جراحی و اصول مراقبتی ترمیم شکستگی استخوانهای صورت (پیشانی، کاسه چشم، گونه).	روز چهارم
آشنایی با تکنیک های جراحی و اصول مراقبتی استئوتومی های فک فوقانی و تحتانی (جراحی ارتوگناتیک).	روز پنجم
آشنایی با تکنیک های جراحی و اصول مراقبتی ترمیم آنومالی های مادرزادی فک و صورت با تاکید بر شکاف لب، شکاف کام و شکاف آلوئول.	روز ششم
آشنایی با تکنیک های جراحی و اصول مراقبتی مرتبط با مفصل گیج گاهی فکی.	روز هفتم
ارزشیابی پایان دوره	روز هشتم

شرح، تعداد و سطح فعالیت های کارآموزی

شرح فعالیت				تعداد و سطح فعالیت			
ردیف	عنوان فعالیت	مشاهده گر	با کمک	با نظارت	مستقل		
1	تجهیز و آماده نمودن اتاق (در شروع شیفت)		2	3	3		
2	تهیه وسایل موردنیاز برای پروسیجر (در نقش فرد سیار)		2	2	4		
3	پوزیشن دادن به بیمار روی تخت (در نقش فرد سیار)	2	3	3			
4	آماده نمودن فیلد استریل (در نقش فرد اسکراب)	1	2	3	2		
5	پرپ اولیه و ثانویه	1	3	4			
6	درپ بیمار (در نقش فرد اسکراب)	1	3	4			
7	ایجاد اکسپوژر (در نقش کمک اول یا دوم جراح)	1	1	4	2		
8	ایجاد هموستاز (در نقش فرد اسکراب)	1	1	4	2		
9	به کارگیری وسایل جراحی	1	2	2	3		
10	به کارگیری لوازم و تجهیزات	1	3	4			
11	بخیه زدن	2	2	4			
12	پانسمان زخم	1	2	2	3		
13	ثبت در پرونده	1	3	4			
14	ضد عفونی نمودن اتاق	1	3	4			